

(המשך מעמוד 5)

צביר כמעט דבילי, שייאש את מוריו ב־ בית־הספר התיכון בנצרת באדישות דוממת, גורש מכיתה י' כנער מפגר, ניסה לשחר את המנהל ב־500 ל"י לקבלו חזרה על אף היותו צעיר נחשל במיוחד מייצג גרבוני מאות צעירים ערביים בעלי השכלה תיכונית שאין להם שום עתיד במדינה, בה הקאריירה היחידה — והמזומצמת — הי' מוחה בפני בוגר תיכון ערבי היא התי־ דאה.

איבראיהם פחמאוי, מורה שגורש מעבודתו בגלל השתייכותו למק"י, כיהן אחר־כן במשך זמן־מה כמוזכר מק"י ב־ כפר תמרה המפגיר. אחד מאות צעירים ערביים שגורשו ממקומות עבודתם בגלל דעותיהם הפוליטיות הלאומניות או הקר־ מוניסטיות, הפכו לשונאים מושבעים של הדמיונה.

אם היתה עדיין דרושה הוכחה לכך כי המדיניות של ממשלת ישראל כלפי הערבים, ובמיוחד קיומו של המימשל הצבאי, יוצ־ רים החי המצמיח מתוכו כמעט בהכרח מרגלים, חבלנים ושונאי־המדינה למיניהם, הרי ניתנה זו השבוע על־ידי הצלחת שרות־ הבטחון.

מדיניות

והרו מדבר

אני מקווה שאפשר להביא לידי שלום בין ישראל ומדינות ערב. יהיו פרטי ההס־ דר כאשר יהיו, פירוטו יהיה שישאל את ש־ד להתקיים וכי מדינות ערב — ובכלל כל המדינות מסביב — יכירו בקיומה.

כאשר הפליט גוהרלאל נהרו משפטים אלה במסיבת־ההעונאים השבועית שלו, לפ־ ני שבועיים, ידע שהוא זורק פצצה. כי בהיותו המלך הבלתי־מוכתר של המחנה ה־ ניסראליסטי בעולם, שאחד מעמודי־התחך שלו היא הריסובליקה הערבית המאוחדת של גמאל עבד אל־נאצר, היה לקולו של נהרו הו עצום.

הכרה בני אהדה. במסדרונות או"ם, במשרדי־החוץ של תריסר מדינות, גרמה ה־ הכרזה ללחישות נרגשות. הכל הבינו כי היא מהחה סימן־דרך.

אמנם הכירה הודו בישראל עוד בראשית קיומה, אך מעולם לא כוננה עמה יחסים דיפלומטיים, לא גילתה לה שום גילוי של אהדה. הסיבות לכך היו רבות. בין השאר: • בתודו יש מיעוט מוסלמי גדול, ה־ מרגיש זיקה עמוקה לעולם הערבי. נהרו לא רצה להרגיז מיעוט זה, לתת נשק בידי אויבת־בנפש — ממשלת פאקיסטאן המוסלמית.

כראש המחנה הניסראליסטי, היה נה־ רו זקוק לתמיכת הערבים, לא רצה להשמיע הכרזה שיכלה לשמש במרחב נשק בידי ססדי־המערב נגד שותפו גמאל עבד אל־ נאצר.

נהרו עצמו הביע עוד לפני 20 שנה את הדעה כי הישוב העברי בישראל הוא סוכן האימפריאליזם ומשרתו, שטופח על־ ידי האנגלים כדי לגרום לפיצול המרחב, כי שם שהליגה המוסלמית טופחה על־ידם כדי לפצל את הודו.

"מהנע ישר"י. אחרי ההכרזה החדשה לא נרגעו הרוחות. בהפגנת־סולידאריות מיו־ חדת התיצבו לסני נהרו שגרירי רע"ם, מארוקו, סעודיה והסודאן, תבעו יחדיו הב־ הרה. אחרי הפגישה הסודית הודיעו אמנם שבאו על סיפוקם — אך נהרו לא חזר בו מדבריו הקודמים.

תחת זאת השמיע השבוע הכרזה נוספת, הפעם רשמית בפרלמנט ההודי. תוכנה: לא ייכון שלום במרחב ללא הסדר בארץ־ישראל. ההסדר במרחב חייב להתבסס על ההכרה בתנועה הלאומית הערבית, שהיא הרחף ה־ מרכזי בו. הוא צריך לבוא מתוך גמע ישיר בין המדינות הנוגעות בדבר" אולם, הוסיף, לא הגיעה עדיין השעה לזיום שלום רשמי בין ישראל ומדינות ערב. הרמו ה־ גלוי: שעה זו הגיע כאשר תמגר התנועה הלאומית הערבית, בהנהגת עבד אל־נאצר, סופית את יריביה במרחב.

המתווך של מחר. אישיות פוליטית מנוסה כמו נהרו אינה משמיעה הכרזות כי אלה ללא כוונת מוחשית. לא באה אליו שום פניה מצד גורם ממשלתי ישראלי. לכן יכולה היתה ההודעה לבוא רק כתוצאה ממגע היתה עם רע"ם. מאחר שבשום פנים לא יכול היה להשמיעה ללא הסכמת עבד אל־נאצר, אין ספק שהיא כוללת, לפחות בעקיפין, תמרון מצד השליט בקאהיר. השערה אפשרית אחת: עבד אל־נאצר השתמש בנהרו, שהוא איש נערץ על כל

תצפית

(כל חזכויות שמורות)

שתי מדינות מרחביות נוספות עשויות להישמט מתחת כנפי ההשפעה האמריקאית: סעודיה ואיראן. בעוד שמלך סעודיה חושש מזה זמן רב בפני הפיכה פרונאצרית בארצו ואחיו האמיר פייצל מקיים שיחות־נישוח עם המצרים בריאד ובקאהיר, מסתמנת אפשרות שממלכת החול והנפט תצטרף בצורה רופפת לאיחוד כלל־ערבי. בהנהגת רע"ם. באיראן, לעומת זאת, קיימים סימנים כי קציני הצבא יסלו את השלטון לידיהם, יפרשו אולי מברית־בגדאד ויצהירו על עמדה ניסראליסטית, אם כי אזהדת למערב.

המלך חוסיין לא יסכים, כנראה, להחלפת הבריטים החי־ נים בירדן, בצוותות מוגברות של מפקחי או"ם, אשר יבטיחו ליטול על עצמם את האחריות לשלום ולשלימות מדינתו. לעו־ מת זאת, עשוי הוא להצהיר כי לא יתנגד לציאת הבריטים, וכי הוא גוזל לדאוג לעצמו, אם יקבל את התמיכה הכספית הדרושה וכן כמות נאותה של נשק וציוד צבאי.

כבר עתה אפשר לנבא את תוצאות דיוני מליאת עצרת האו"ם: המושב המיוחד יסתיים ב־ סירת הודעה מצד המערב, על נכונותו להוציא את צבאותיו מהלבנון והירדן, ברגע שמזכיר האו"ם יודיע שהוא מוכן לערוב לשקט ולשלמותן של ארצות אלה. אחת ההחלטות הצפויות: שיגור דאג האמרשילד למרחב.

ישראל תחדש, כנראה, את מערכת התע־ מולה הכינלאומית, סביב הצעתה לשקם את הפליטים הערביים. פרטי המוכנית המוצעת, שנדחתה פעם אחר פעם על־ידי הערבים: הפליטים ישוקמו בארצות מושבם הנוכחיות, על־חשבון ישראל, אך בשום אופן לא בתחומיה. הצעה חסרת־עמק זו לא תעורר אפילו את הכ־ רות־ההתנגדות המקובלות במקרים אלה מצד מדינות ערב.

אישיות יהודית תבקר, כנראה, בעיראק. מזכירה המדיני של אגודת ישראל העולמית, הארי גודמן הלונדוני, עשוי להשיג את הסכמת ממשלת בגדאד לעריכת ביקור אצל יהודי עיראק.

מסתמנים חילוקי־דעות קשים, בקרב ה־ דתיים, בקשר לקו האופוזיציוני אשר יש לני־ קוט בו בעתיד. בעוד שחלק מן המפלגה הדתית־לאומית ימשיך בנסיונו ללכד את כל מפלגות האופוזיציה, פרט למק"י, למערכה כללית נגד מדיניות הממשלה לאורך כל החזית, יתבע חלק אחר של מפלגה זו להתרכז אך ורק במערכה על עניינים דתיים, תוך הצהרה ברורה כי אין חילוקי דעות בין מפא"י לדתיים במדיניות החוץ והכלכלה של הממשלה. מחייבי קו מתון זה מקווים כי בצורה זו יצליחו לפתוח בחזרה את הדלת לאולם הישיבות של ה־ ממשלה.

מתכשלת הסתערות כללית של מנהלי ה־ מוסדות הכלכליים של ההסתדרות, על פנחס לבון. מזכיר ההסתדרות, אשר פעל כבולדוזר בפרשת פ"י צול הסראסטים הכלכליים האדירים של ההסתדרות, לא יצא עדיין מנצח בקרב עם המנהלים. הצעד המסתמן באופק: אותם מנהלים, או לפחות חלק מהם, אשר מונג על־ידי לבון להנהלה המפוצלת של סולל־בונה, עשויים לטרב לקבל את המינוי.

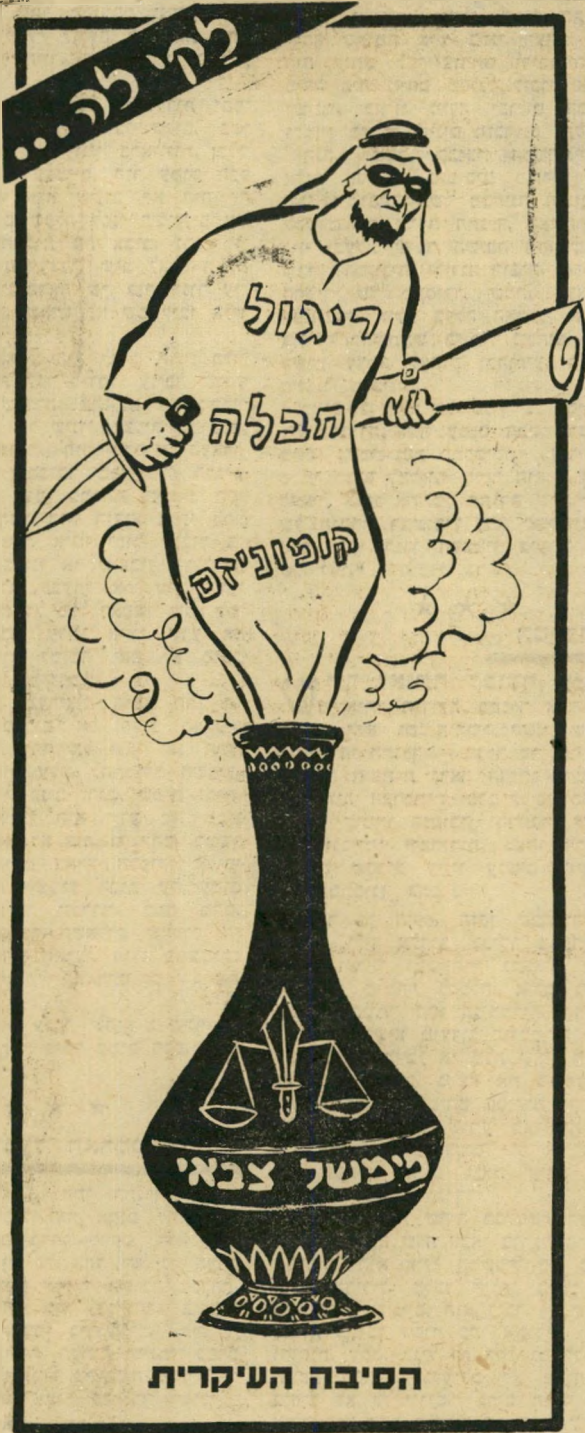
במסדרונות הפנימיים של הממשלה הודו־ רות ונישנות הנבואות כי יחולו שינויים והקי־ לות בנוהלי המימשל הצבאי — אם כי ברור שאין כל סיכוי לביטולו בעתיד הקרוב. אם תתגשמה הקלות אלה, הן תכלוגנה, בין היתר: ליברליזציה במתן רשיונות תנועה, לתקופות ארוכות יותר ולשטחים גדולים יותר מכפי שנהוג כיום, צימצום השטחים הנתונים למימשל הצבאי.

תוכנית אחרת, המסתמנת באופק והקי־ שורה עם ערביי ישראל: תוכנית יהוד הגליל, אשר תקום כנראה לתחיה בעתיד הקרוב. דבר זה עלול לגרום לשורה אינסופית של חחרמת קרקעות, המעובדות כולן על־ידי תושבים ערביים.

לקראת ראש השנה, שוב תצוף ותעלה שאלת ההכשר לתוצרת תנוכה. השנה, אחרי שרוב הקיבוצים העוסקים בכך לא קיימו את הבטחתם להפסיק את גידול החזירים. תהיה הרבנות תקיפה הרבה יותר בדעתה.

מ"פ"ם ואחדות־העבודה יעלו דרישה שהממשלה תכיר בכתייספר מיוחדים, כבתייספר ממלכתיים פועליים. טענתן: ההחלטה על ביטול הזרמים היתה מוקדמת מדי, וגיוון בתי־הספר קיים ממילא גם עתה.

השחקן האמריקארי־הודי חנודע, אדוארד ג'. רובינסון, יבקר בישראל, באורח משרד ראש הממשלה, כמסגרת אירועי שנת העשור. יוצא לאור בקרוב רבעון ספרותי־מדיני, בעריכתו של המסו־ רר אהרן אמיר.



הסיבה העיקרית

מצד ישראל עשויה להביא לתיחוח של נהרו בין ישראל והמחנה הלאומני הערבי.

מגננון

אגדות לוד

שני אויבים היו לשמואל פישר, מזכיר חעד פועלי הרכבת במחוז הדרום ומזכיר מחלקת המגננון המחוזית: הגדול והחזק בהם היה קצין הבטחון אריה כרמלי, איש אחדות־העבודה, מפלגתו של שר התחבר־ רה משה כרמל. האויב השני, הקטן מן הראשון אך המסוכן ממנו: נחום פורק, לשעבר בעל מזנון הפועלים בתחנת ה־ רכבת בלוד.

איבתו של כרמלי לפישר היתה מובנת: פישר, איש מפא"י, החזיק בידו את ה־ (המשך בעמוד 12)